נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אשר קולה
ס. נשיא, שופט מחוזי (בדימוס)

י"ב באב תשפ"ה
6 באוגוסט, 2025
מספרנו: 271/25 / בית המשפט לענייני משפחה, פתח תקוה
אישי-סודי-למכותב בלבד

המתלונן: מר גיא רוה יו"ר עמותת הורות משותפת = טובת הילד

הנילונה: כב' השופטת מירב אליהו
בבית המשפט לענייני משפחה בפתח תקוה

בעניין: תלונה שהתקבלה בלשכתנו ביום 24.4.25

החלטה

תמצית התלונה

1. המתלונן פנה לנציבות בטענה כי מפרסום באתר הדוברות של הרשות השופטת, עולה כי כב' השופטת מירב אליהו אינה מפרסמת לפחות 4 פסקי דין בחודש, זאת בניגוד להנחיות שניתנו על ידי הנהלת בתי המשפט.

תגובת השופטת

2. בתגובתה לתלונה מסרה השופטת כי ראשית, בהתאם להנחיות הנהלת ביהמ"ש, ניתן לפרסם פסקי דין והחלטות כאחד. קרי- אף החלטות שמפורסמות עונות לדרישה ועל כן אין מדובר בפרסום פסקי דין בלבד.

שנית, לדבריה, מדובר בהנחיות הנהלת בתי המשפט, וכשמן כן הן, הנחיות. אין מדובר בחובה. כמו כן - היות שמדובר בהנחיות מנהל בתי המשפט, הרי שמי שדואג לביצוען הוא המנהל או מערכת בתי המשפט ולא עמותות שונות. לא זו אף זו, אי פרסום החלטות ופסקי דין אין בו משום "התנהלות של שופט" המלמדת על פגם או התנהלות לא ראויה שבגינה יש להגיש תלונה ודי בכך כדי לדחות את התלונה על הסף.

השופטת הוסיפה כי המתלונן אינו בעל דין בתיקים ולפיכך בהתאם להוראות סעיף 14 א(1) לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002 (להלן: החוק) אין מקום לדון כלל בתלונתו, הגם שהוא טוען מטעם עמותה, שכן בנסיבות המקרה אין מדובר בפגיעה אישית במתלונן, או בפגיעה כלשהי.

כחלק מהשירות שניתן לך במשרד המשפטים אנו מזמינים אותך להיכנס לאתר כל זכות בכתובת: kolzchut.org.il/justice
כי יש לך את הזכות לדעת מהן הזכויות שלך!
ירושלים: נחום חפצדי 5, בית עופר, גבעת שאול 9548401 טל' 073-3927425 פקס' 02-6467973
דואר אלקטרוני: Shoftim@justice.gov.il
אינטרנט: http://Shoftim.justice.gov.il

עוד ציינה השופטת, כי ממועד התלונה, פורסמו 3 החלטות ופסק דין על ידיה, באתר הדוברות (החלטה מתיק 60360-12-24 ביום 28.4.25, פסק דין בתיק 32301-12-24 מיום 29.4.25, החלטה מתיק 57949-06-22 מיום 30.4.25, והחלטה מתיק ה"ט 68579-04-25 ביום 4.5.25).

כן הוסיפה השופטת, כי ישנו קושי אמיתי לפרסם 4 פסקי דין בחודש, שכן מבחינה אמתית, אין תמיד אפשרות לסיים כתיבת 4 פסקי דין בחודש, מה גם שבענייני משפחה, כאשר מדובר במשפחה אחת, בדרך כלל על הפרק מזונות קטינים, משמורת ורכוש. קרי, לרוב מדובר ב - 3 תביעות שונות ופסק הדין הוא מורכב וגדול. לסיכום ציינה השופטת, כי בפועל מפורסמות החלטות משמעותיות ופסקי דין בהתאם לצורך.

<u>תגובות נוספות</u>

3. בנסיבות העניין נתבקשה התייחסותו של מנהל בתי המשפט לתלונה, ובתשובה מסר לנו עו"ד ברק לייזר, היועץ המשפטי של הנהלת בתי המשפט, את ההתייחסות הבאה:

> "1. סעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד -1984, קובע את כלל פומביות הדיון, ממנו נגזר, בין היתר, פרסום פסקי דין בעניינים הנדונים בדלתיים פתוחות.
> סעיף 68 (ה) לחוק בתי המשפט קובע, "על אף הוראות סעיף 68 (א) - עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה - 1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה – 1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, התשט"ו - 1956, ולפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד - 1963, יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי";
> פועל יוצא של האמור הוא, שלא ניתן לפרסם פסקי דין בענייני משפחה כאמור, ללא תהליך של התממה - עילום שמות הצדדים ופרטים באמצעותם ניתן יהיה לזהותם.
> 2. בשנת 2022 מינתה נשיאת בית המשפט העליון דאז, כבוד השופטת (בדימוס) אסתר חיות, צוות לגיבוש המלצות בנושא פומביות הדיון בבתי המשפט לענייני משפחה (להלן -"הצוות"). הצוות נדרש לבחון את נושא פומביות הדיון בבתי המשפט לענייני משפחה, את האפשרות לקדם שינוי המדיניות המערכתית בנושא זה וכן שינויים נדרשים בדין, ככל שיש בכך צורך. כמו כן התבקש הצוות להציע מהלכים יישומיים להגדלת היקף פרסום פסקי הדין של בתי המשפט לענייני משפחה. בין היתר, המליץ הצוות להטמיע שינוי מדיניות אשר יביא לגידול משמעותי בהיקף פרסום פסקי הדין בענייני משפחה, תוך יישום הליכי התממה אשר יאפשרו זאת מבלי לפגוע באיזון שבין עיקרון פומביות הדיון לבין פרטיות הצדדים בהליכים המתנהלים בדלתיים סגורות.
> 3. ביום 22.12.2022 מינתה כבוד הנשיאה חיות צוות עבודה מצומצם לצורך יישום המלצות הצוות. דוח צוות היישום הוגש ביום 14.6.2023, וכלל המלצות לקידום פרסום פסקי הדין בענייני משפחה, ובכלל אלה, פיתוח כלים מיחשוביים לביצוע התממה של פסקי דין בהליכים חסויים, כדי לאפשר את פרסומם מבלי לפגוע בפרטיות המעורבים או בחסיון על פי דין.

4. במסגרת זו, הועברה בחודש יוני 2024 הוראת עבודה של מנהל בתי המשפט, שעניינה גידול משמעותי בהיקף פרסום פסקי דין של בתי המשפט לענייני משפחה (להלן – "הוראת העבודה"). במסגרת הוראת העבודה, הוחלט על ידי מנהל בתי המשפט כי החל מחודש יולי 2024, כל שופט משפחה יפעל לפרסם כארבעה פסקי דין או החלטות מהותיות בחודש, ולא פחות מארבעים פסקי דין או החלטות מהותיות בשנה קלנדרית. זאת, במקום פרסום של פסק דין אחד בחודש, כפי שהונהג עד לאותו מועד.

יובהר כי, המדובר בהוראת עבודה מטעם מנהל בתי המשפט, וזאת מבלי לגרוע מעצמאות שיקול הדעת השיפוטי.

5. תהליך העבודה המתואר מלווה כל העת בבקרה ובביצוע מעקב. לאחרונה, הוטמע שינוי מחשובי במערכת נט המשפט, אשר יאפשר את פרסום פסקי הדין במערכת נט המשפט עצמה, במקום באתר הדוברות. פיתוח זה יאפשר, בנוסף לאמור, לעבד את נתוני פרסום פסקי הדין באופן ממוחשב ובאמצעות זאת לשפר את ביצוע המעקב והבקרה אחר פרסום פסקי הדין.

בנוסף, הנהלת בתי המשפט פועלת לאיתור אמצעים וכלי עזר טכנולוגיים אשר יסייעו בתהליך התממת פסקי הדין, ובכך לסייע בהגדלת כמות פסקי הדין שיפורסמו ללא זיהוי בעלי הדין ויתר הגורמים המעורבים בהליך.

6. בשולי הדברים, יצוין כי המלין, מר גיא רוה, פנה מספר פעמים להנהלת בתי המשפט, באמצעות בקשות חופש מידע ופניות לאגף הביקורת ותלונות הציבור, וקיבל מענים מפורטים בנושא זה..."

<u>מסקנות והחלטה</u>

4. אפתח בדברי השופטת כי למתלונן כיו"ר עמותה אין זכות עמידה להגשת תלונה, שכן הוא אינו צד לתיק. ככלל, עמדת הנציבות היא שיש לפרש את זכות העמידה של פונים לנציבות באופן רחב, כאשר מדובר בשאלות בעלות חשיבות ציבורית ונורמטיבית שעיקרן בסוגיות הנוגעות לאתיקה שיפוטית, ובלבד שלא תיפגע עצמאות השיפוט. עם זאת, אין הכוונה לפתוח את שערי הנציבות לכל פונה שלא נפגע ישירות; השיקולים לבחינה כוללים, בין היתר: קיומו של נפגע ישיר, חומרת הנטען, חלופות לבירור, התנהלות הפונה וניקיון כפיו (חוות דעת הנציבות 10/05).

בנסיבות העניין, הגם שאין מדובר בסוגיה אתית מובהקת, לנוכח החשיבות הציבורית של נושא הפרסום של פסקי דין בענייני משפחה, לא מצאתי לשלול מהמתלונן זכות עמידה להגשת תלונה.

5. לגופם של דברים, ההוראה לפרסם 4 פסקי דין או החלטות מהותיות בחודש היא הוראת עבודה פנימית של מנהל בתי המשפט, המלווה בבקרה, מעקב וכלים טכנולוגיים ליישומה, ואין בה כדי לשלול את שיקול הדעת השיפוטי של השופט, כפי שהובהר מפורשות בהוראת העבודה. עמדת השופטת כי לעיתים פסק דין אחד עשוי לכלול למעשה שלוש סוגיות שונות, השייכות לשלושה תיקים נפרדים, וכי לא תמיד קיימת אפשרות מעשית להבטיח פרסום 4 פסקי דין מלאים מדי חודש, והכל בכפוף לשיקול דעת, מניחה את דעתי. עם זאת, נוסיף ונציין כי מדובר בהוראת עבודה פנימית, וביישום תהליך עבודה של מנהל בתי המשפט, ודומה כי דרך

המלך בעניין זה היא פניה למנהל בתי המשפט ולא לנציבות, שכן המנהל והוא בלבד אמון על יישומן של הוראותיו.

6. אשר על כן, לאור המפורט, אני סבור כי אין לנציבות סמכות לברר את התלונה. עם זאת, בנסיבות העניין מועברת ההחלטה למנהל בתי המשפט, לכל טיפול שימצא לנכון.

אשר קולה
נציב תלונות הציבור על שופטים

העתק: המתלונן
כב' השופטת מירב אליהו, בית המשפט לענייני משפחה, פתח תקוה
כב' השופטת לענייני משפחה חגית מטלין, סגנית הנשיא, בית משפט השלום, ראשון לציון
כב' הנשיא מנחם מזרחי, בית משפט השלום, ראשון לציון
כב' הנשיא יצחק עמית, בית המשפט העליון
כב' השופט צחי עוזיאל, מנהל בתי המשפט